

MILVUS CSOPORT
ÉVES JELENTÉS
2019

TARTALOMJEGYZÉK

1. RÓLUNK	3
2. KÖSZÖNTŐ	4
3. MUNKÁNK SZÁMOKBAN	5
4. FAJVÉDELMI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGEK	6
A szalakóta kutatása és védelme	7
A kerecsensólyom kutatása és védelme	7
A kék vércse kutatása és védelme	8
A tűzok kutatása és védelme	8
A békászó sas kutatása és védelme	9
A szirti sas kutatása és védelme	9
A fehér gólya kutatása és védelme	10
A barna medve védelmi és kutatási program	10
Halak kutatása és védelme	11
Kételtűek és hullók kutatása és védelme	11
5. MONITORING PROGRAMOK	12
Téli ragadozómadár monitoring	13
Nyílt élőhelyek éjszakai madarainak monitoringja	13
Mindennapi madaraink monitoringja	13
Fészkelő ragadozómadár monitoring	14
Telelő erdei fülesbagoly monitoring	14
Vízirigó monitoring a Felső-Maros-szorosban	14
Téli vizimadár számlálás	15
Elűtött állatok monitoringja	15
Ürge monitoring	15
6. ADATBÁZISOK	16
OpenMammalMaps	16
OpenBirdMaps	17
OpenHerpMaps	17
7. CHITUC-TURZÁSI GYŰRÜZŐTÁBOR ÉS EGYÉB MADÁRGYŰRÜZÉSEK	18
8. VADÁLLATOK REHABILITÁCIÓS KÖZPONTJA	20
9. DÉDA ÉS LEKENCE KÖZTI, MAROS-MENTI NATURA 2000 TERÜLETEK FELMÉRÉSE	22
10. ZÖLD INFRASTRUKTÚRA TERVEZÉS	24
11. TERMÉSZETVÉDELMI JOG, CIVIL AKTIVIZMUS	26
Közlekedési infrastruktúra és vadátjárók	27
Civil aktivizmus	27
Pacsirta vadászat – felfüggesztett kvóták	27
12. XI. MILVUS NEMZETKÖZI TERMÉSZETFOTÓ VERSENY	28
13. NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGEK	30
14. MILVUS ÖSZTÖNDÍJ	32
15. TUDATOSÍTÁSI TEVÉKENYSÉGEK	34
16. TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ	37
17. KIADVÁNYOK, PUBLIKÁCIÓK ÉS KONFERENCIÁK	38
18. GAZDASÁGI JELENTÉS	41
19. 2019-BEN FUTOTT PÁLYÁZATAINK, SZERZŐDÉSES MUNKÁINK	42
20. SZPONZOROK ÉS TÁMOGATÓK	43
21. ÖNKÉNTESIEINK HOZZÁJÁRULÁSA TEVÉKENYSÉGEINKHEZ	44
22. ÖRÖMEINK ÉS BÁNATAINK	45

KÖZREMŰKÖDTEK

Fotók: a nem feliratozott fotók tulajdonosa a Milvus Csoport

Grafika és kiadványszerkesztés: Orbán Tibor

Szerkesztők: Kelemen Katalin, Papp D. Judith

Korektúra: Györfy Borbála, Papp Tamás

SZIMBÓLUMOK JELENTÉSE

pályázatból
finanszírozott
program

önerőből,
adományokból
fenntartott program

alkalmazottak
végzik

önkéntesek
végzik

JÖVŐKÉPÜNK

Egy olyan világot szeretnénk, amelyben az ember a természetet nem kizsákmányolja, hanem harmóniában él vele együtt, ahol a természet az egyik legnagyobb érték és mindenki ennek megfelelően is cselekszik.

KÜLDETÉSÜNK

Minden nap azért dolgozunk, hogy természeti örökségünket megőrizzük. Tesszük ezt a veszélyeztetett fajok gyakorlati védelmével, természetvédelmi célú kutatással, tudatosítással és neveléssel, a törvények betartásával, a természetet érintő politika befolyásolásával.

ÉRTÉKEINK

Hozzáértés:

Munkatársaink sokéves természetvédelmi tapasztalattal és biológus, ökológus vagy más felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkeznek.

Hitelesség:

A döntéshozatalnál a hozzáférhető legjobb ismeretekre és a saját terepen szerzett tapasztalatainkra támaszkodunk

Kitartás:

1991-es megalakulásunk óta kitartóan követjük küldetésünket

KÖSZÖNTŐ

László Potozky

Kedves természetbarátok, érdeklődők!

Bár 2019 nem volt egy kiemelkedő év a természetvédelem számára, néhány biztató jel azért akadt.

Határozottan megnőtt a közvélemény és emiatt a politikum érdeklődése a természetvédelem iránt az Európai Unióban, amely reméljük Romániában is pozitív változást fog eredményezni. A zöld problémák iránti érzékenység a klímaváltozás körüli nagy sajtó visszhangnak is köszönhető. Örvendetes, hogy az Európai Bizottság meghirdette az Európai Zöld Megállapodást (Green Deal). Az EU tervezésében és nyilatkozataiban a természetvédelem soha nem kapott még ennyire fontos és kiemelt szerepet, mint most. Azt, hogy a természetvédelmet tényleg komolyan akarják venni vagy maradnak a látványos nyilatkozatoknál, az én szememben a Közös Agrárpolitika reformja, vagy ennek a hiánya fogja meghatározni. A KAP radikális reformja nélkül nem lesz igazi változás az európai természetvédelemben, de ez már csak 2020-ban fog kiderülni.

Romániában a kormányt továbbra sem érdekli az ország természeti értékei és rendkívüli fajgazdagsága. Bennük nem az értéket, hanem a fejlődés

akadályát látja. Csak remélni tudjuk, hogy a globális trendek, amelyekben a természet védelme egyre nagyobb hangsúlyt kap, lassan elérik a hazai törvényhozókat is.

A magunk részéről, a konkrét védelmi tevékenységeink mellett – melyekről sok adatot találnak ebben az éves jelentésben - továbbra is próbáljuk minden tőlünk telhető módon felhívni a közvélemény és a politikum figyelmét a természetvédelem fontosságára. Tettük ezt 2019-ben is, és reméljük, hogy sikerült hozzájáruljunk legalább egy kis mértékben ahhoz, hogy a dolgok a jó irányba forduljanak.

Papp Tamás
elnök

1 184 napot voltak munkatársaink terepen

3 984 km-t gyalogoltak munkatársaink

1 201 napot voltak önkénteseink terepen

6 152 km-t gyalogoltak önkénteseink

2 385 terepnap

10 136 km gyaloglás

48 tudományos és ismeretterjesztő előadást, valamint képzést tartottunk felnőtteknek

3 650 embert értünk el személyesen
148 különböző eseményen

41 megye
1 528 közösségben dolgoztunk

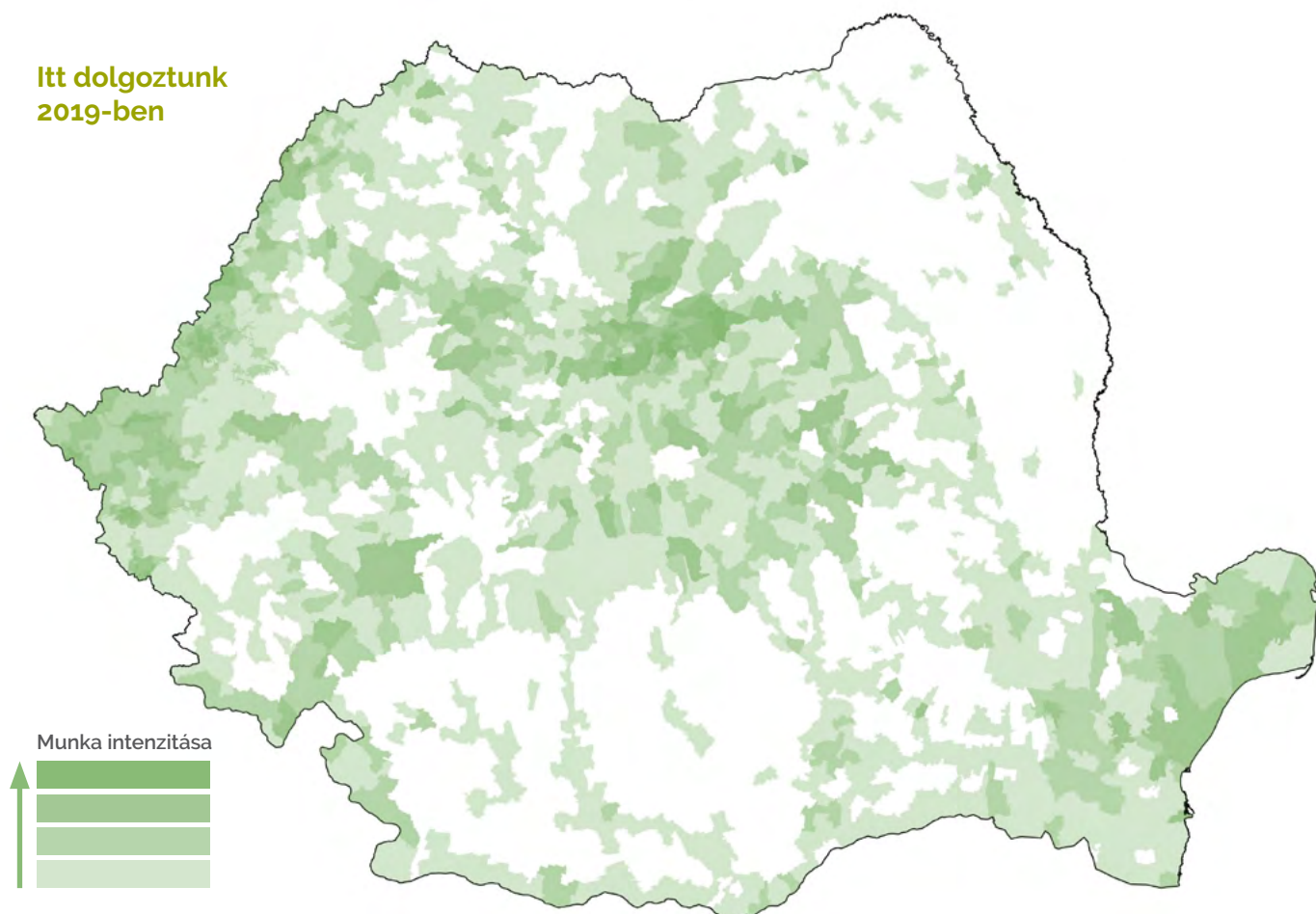
32 alkalmazott

206 önkéntes

MUNKÁNK SZÁMOKBAN

Itt dolgoztunk
2019-ben

FAJVÉDELMI ÉS KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGEK

A SZALAKÓTA KUTATÁSA ÉS VÉDELME

- **1 536** nyárfacsemetét ültettünk el a Partiumban olyan élőhelyeken, ahol a szalakóta számára nincs megfelelő fészkelési lehetőség
- **79** új, betonitból készült műodút helyeztünk ki szigetelt, középvezetű oszlopokra
- **40** további faodút szereltünk fel a „Gazdálkodók a szalakótaért” akció keretében
- a bányai áramszolgáltató, illetve egy külső szakértő bevonásával **350** veszélyes középvezetű oszlopot szigeteltünk le
- **18** illegális favágást ellenőrző kiszállás végeztünk
- **275** szalakótát jelöltünk meg ornitológiai, illetve egyéni színes gyűrűvel és négy, a korábbi évben jelölt geológátoros madarat sikerült visszafognunk

Színes gyűrűvel is jelöljük a szalakótákat, hogy távcsővel is tudjuk azonosítani őket

A kerecsensólyom állománya folyamatosan nő az ország nyugati részén LIFE projektjeinknek köszönhetően

A KERECSENSÓLYOM VÉDELME ÉS KUTATÁSA

- **31** foglalt fészket találtunk (**30** láda és **1** gallyfészek), ezek közül **21**-ben sikeres volt a költés. Az átlagos fiókaszám **3,3** volt. Az állomány továbbra is növekvő tendenciát mutat
- **14** fiókát gyűrűztünk ornitológiai, illetve egyéni színes gyűrűvel, **5** költőlábadban
- **2** foglalt fészeknél végeztünk zsákmányállat preferencia vizsgálatot fotócsapdák segítségével. Nagy örömünkre, idén sikeresen költött egy régebben fiókaként gyűrűzött kerecsensólyom

A kék vércsék nem építenek saját fészket, vetési varjak fészkeiben költenek

A KÉK VÉRCSE VÉDELME ÉS KUTATÁSA

három partiumi költőtelepen **33** új költőládát helyeztünk vagy cseréltünk ki, **48** további műfészket javítottunk meg és takarítottunk ki. Összesen több mint **200** műfészket ellenőriztünk le, jórészüket többször

kék vércsék számára az első alkalommal helyeztünk ki mesterséges költőládákat a Kárpátoktól keletre. Egy bărăgani fészektelepen **24** új költőládát tettünk ki

23 kék vércsét gyűrűztünk meg színes gyűrűvel és **12** régebben gyűrűzött egyed gyűrűjét olvastuk le vagy a madarat fogtuk vissza

az őszi szinkronszámlálások során **6** helyszínen, **7** egymást követő héten, összesen **11 760** kék vércsét figyeltünk meg

A TÚZOK VÉDELME ÉS KUTATÁSA

a nagyszalontai programterületünkön **37** napon sikerült tűzokot megfigyelni. A Nagyszalontán az egyidőben megfigyelt példányok legnagyobb száma dűrgési időszakban **12**, míg télen **37** volt.

első alkalommal szerveztünk összehangolt szinkronfelméréseket, a dűrgési periódus során, a Körös Maros Nemzeti Park munkatársaival

nagy sikerünk, hogy a Milvus Csoport által kidolgozott agrár-környezetvédelmi programból finanszírozott gyeptelepítésen megjelentek a tűzokok

egy tűzokbarát nagyszalontai gazdálkodó jóvoltából értékes adatokhoz jutottunk a célfaj nagyszalontai és marciházi előfordulásával kapcsolatban

a „Természet határok nélkül” című tűzokról szóló vetélkedőnkre több mint **500** bihari diák jelentkezett

ellátogattunk a nagy-britanniai tűzok visszatelepítési projekt helyszínére

A kihálás szélén lévő tűzok még fészkel Szalontán

A békászó sas jól elrejtí fészket a lomb sűrűjében

A BÉKÁSZÓ SAS VÉDELME ÉS KUTATÁSA

17 territóriumban, **24** ismert sasfészket ellenőriztünk, ebből **6** fészekben költött madár és **4**-ben jelöltünk fiókákat ornitológiai és színes gyűrűvel

Az előző két évhez hasonlóan, idén is szereltünk kameracsapdákat sasfészkekhez. A három Maros-völgyi békászó saspár fészkehez rakott kamerák célja a madarak táplálékosztételének megismerése.

A SZIRTI SAS VÉDELME ÉS KUTATÁSA

a program kivitelezésében a „[Clubul de Ecologie și Turism Montan Albamont](#)” a partnerünk

42 terepnap alatt **27** szirti sas revírt ellenőriztünk

21 revírben figyeltünk meg sikeres költést, **4** esetben nem tudtuk egyértelműen eldönteni

2 revírben már sokadik éve nem észlelünk sasokat, emiatt itt eltűntnek nyilvánítottuk a szirti sast. A költési siker valamivel magasabb volt a 2018-ban észlelnél, de továbbra is elmaradt a sokévi átlagtól.

Szirti sas fészkek megfigyelés a Torockói-hegységben

A leginkább az emberek szívéhez nőtt madárfaj,
a fehér gólya is védelemre szorul

A FEHÉR GÓLYA KUTATÁSA ÉS VÉDELME

 elindítottuk a gólyagondnok hálózatot - olyan helyi önkéntesek bevonásával akik ezentúl figyelik a településükön költő gólyákat és jelzik a velük kapcsolatos problémákat

 3 megyében (Maros, Hargita, Szatmár) **31** településén jelöltünk meg színes gyűrűvel, összesen **549** gólyafiókát

 elkészült **4** rövidfilm és podcast a gólyák életéről

 2 gólyakamera közvetített élő adást Sáromberkén, sajnos csak az egyik fészekben volt sikeres költés

A BARNA MEDVE VÉDELMI ÉS KUTATÁSI PROGRAM

 4 új medvét fogtunk be és láttunk el GPS nyakörvvel

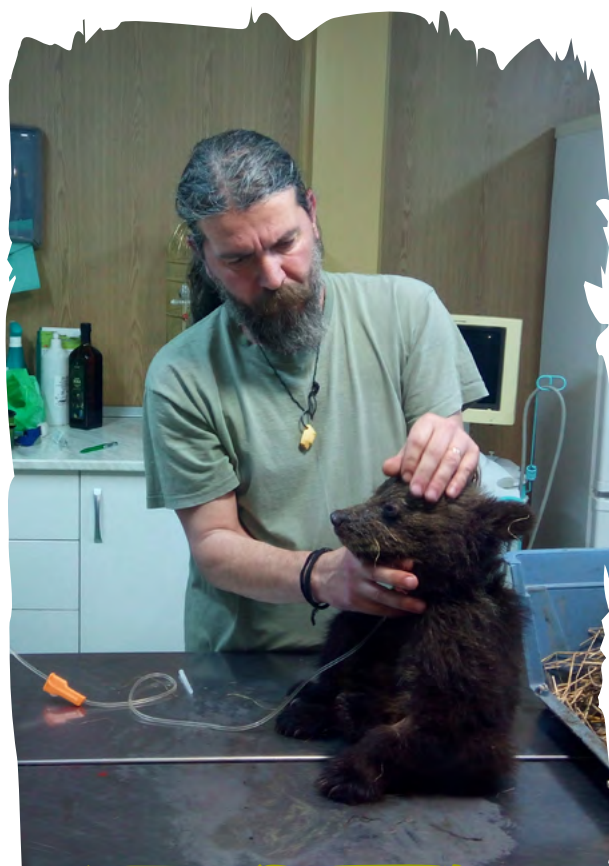
 4 árván maradt medvebocscot mentettünk meg és adtunk át a balánbányai Rehabilitációs Központnak, ezek közül **3** az átadást megelőzően állatorvosi kezelésre szorult

 1 medvét mentettünk ki vadászó hurokból

 1 tudományos publikációnk jelent meg referált, lektorált kiadványban

 4 részes minisorozatot készítettünk Medve Tények címmel, abból a célból, hogy a fajról valós információkat közöljünk. Ezek több, mint **400 000** emberhez jutottak el

 folytattuk az előző években nyakörvezett medvék monitorozását, ez többek között újabb barlangok feltérképezését tette lehetővé

Az általunk mentett medvebocscok egyikét épp a Vets4Wild állatorvosa kezeli

HALAK KUTATÁSA ÉS VÉDELME

2019-ben is önerőből, önkéntesek segítségével igyekeztünk fenntartani a halak védelmével foglalkozó tevékenységeinket. Szaporodási időszakban különös figyelmet fordítottunk a Maros-szorosban található galóca állomány (*Hucho hucho*) védelmére (a szaporodóhelyek megkeresésével és ezek rendszeres felügyeletével). Halbiológus kollégánk rendszeresen végez halfaunisztikai felméréseket Erdélyben, elsősorban doktori kutatásának keretén belül.

 eredményeink azt mutatják, hogy a dunai galóca Marosban található állományai csökkenő tendenciát mutatnak. Ennek elsősorban az orvhalászat az oka, hisz emiatt egyre kevesebb az ivarérett, szaporodó egyed. Másodszorban a Maros mellékpatakain végzett erdőkitermelési munkálatok is nagymértékben hozzájárulnak a faj szaporodásának sikertelenségéhez. Éppen ezért 2019-ben a faj szaporodási időszakában önkéntesek bevonásával **20** napig tartó galóca őrzési akciót szerveztünk

A Duna vízgyűjtő területének igen ritka, endemikus halfaja a lápi póc

 2019 decemberében, kollégáink, illetve a Maros megyei Környezetvédelmi Őrség és a Természetvédelmi Területek Országos Ügynökségének (Maros megyei kirendeltség) közreműködésével sikerült visszacsatolni a Maroshoz egy olyan területet, ahol a dunai galóca állománynak egy jelentős része telel.

 az ország nyugati részén sikerült megtalálni az igen ritka lápi pócot (*Umbra krameri*). Sajnos az erre a fajra igen nagy veszélyt jelentő, invazív amurgéb (*Perccottus glenii*) előfordulását is igazoltuk az ország észak-nyugati felől.

A parlagi vipera csak néhány helyen él a Duna-deltában

KÉTÉLTŰEK ÉS HÜLLŐK KUTATÁSA ÉS VÉDELME

 2019-ben **13** védett terület menedzsment tervének megírásában vettünk részt, hisz ez az első fontos lépés a területen élő kétéltű és hüllő fajok védelmében

 a tervezett kétéltű és hüllő határozó fényképgyűjteménye új felvételekkel gazdagodott. Kiemelnénk a Duna-deltában készült parlagi vipera (*Vipera ursinii moldavica*) képsorozatot.

MONITORING PROGRAMOK

TÉLI RAGADOZÓMADÁR MONITORING

- 2018-2019 telén önkénteseink **120** terepkiszállás alkalmával **16** megyében, összesen **63** útvonalon végeztek megfigyeléseket, ebből **57** útvonalon kétszer, decemberben és februárban is. A lejárt útvonalak össz hossza **1 168** km volt
- a kiszállások alkalmával **13** ragadozómadár faj **2 384** egyedét és **146** nagy örgébicset figyeltünk meg

A mindennapi madarainkat monitorozó program eredményei komoly problémákat tárnak fel. Ezek közül az egyik legjelentősebb az EU agrár területein csökkenő madárállomány, amely a Közös Agrárpolitika súlyos hiányosságaira és a változtatás szükségességére hívja fel a figyelmet.

NYÍLT ÉLŐHELYEK ÉJSZAKAI MADARAINAK MONITORINGJA

- a programot a Milvus Csoport koordinálja a Román Madártani Egyesülettel együttműködve
- 2019-ben a felmért **10x10** km-es négyzetek száma **26** volt, összesen **288** megfigyelő pontról érkeztek megfigyelések. Sajnos ebben az évben egyetlen megfigyelés sem érkezett Moldvából, viszont, először az önkéntes program indítása óta, sikerült felmérnünk egy négyzetet Dobrudzsában

A kékes rétihéja nálunk csak télen látható.

MINDENNAPI MADARAINK MONITORINGJA

- a programot a Román Madártani Egyesület koordinálja együttműködésben a Milvus Csoporttal
- a Milvus Csoport tagjai 2019-ben **14** db **2x2** km-es négyzetben végeztek megfigyeléseket

A füleskuvik az egyetlen éjjeli ragadozónk, amely Afrikába vonul telelni

Imran Shah

Az egerészölyv a leggyakrabban látható ragadozó madarunk

FÉSZKELŐ RAGADOZÓMDÁR MONITORING

- 2019-ben **9** db **10x10** km-es négyzet mértünk fel, elsősorban Erdély keleti részében, de érkeztek megfigyelések egy-egy munténiai és partiumi négyzetből is. Felmérőink összesen **26** megfigyelő ponton végeztek megfigyeléseket, először április-májusban, másodjára pedig júliusban
- A **11** résztvevő összesen **12** ragadozó madár faj közel **500** egyedét észlelte, továbbá **5** fekete gólyát és **255** hollót, melyek ugyancsak célfajai a programnak.

TELELŐ ERDEI FÜLESBAGOLY MONITORING

- 2018-2019 telén **18** megyében **104** települést ellenőriztünk, erdei fülesbagoly nappali gyülekezőhelyeit keresve
- az **59** azonosított gyülekezőhelyen a felmérők **1 540** erdei fülesbaglyot és egy réti fülesbaglyot számoltak, **45** településen pedig nem találtak erdei fülesbaglyokat

Télen az erdei fülesbaglyok lakott területeken gyülekeznek

A vízirigó állománya évről évre csökken

VÍZIRIGÓ MONITORING A FELSŐ-MAROS-SZOROSBAN

- sajnos negatív rekord született az idén a Maros-szoros Déda és Maroshévíz közötti szakaszán
- **öt** szakaszon, **11** önkéntes segítségével mindössze **143** vízirigó került a szemünk elé. A 2000-es évek elején ennek dupláját figyeltük meg telente

TÉLI VÍZIMADÁR SZÁMLÁLÁS

A Milvus Csoport már két évtizede részt vesz a Nemzetközi Vízimadár Szinkronszámláláson (International Waterbird Census), melyet világszinten a Wetlands International koordinál. Az országos szinkront az egyesületünk a [Román Madártani Egyesülettel](#) közösen végzi.

- a felméréseket idén is javarészt a január 10-20 közötti időszakban szerveztük. Ezeken a Milvus Csoport **12** tagja és **35** önkéntese vett részt
- **23** megye, mintegy **138** vizes területéről gyűjtöttünk adatokat
- 2019-ben a megfigyelők összesen **148 466** madarat észleltek, melyek 128 fajhoz tartoztak. Ezek közül **126 136** példány különféle vízimadár fajhoz tartozott

Az ürge világszinten veszélyeztetett faj

ELÜTÖTT ÁLLATOK MONITORINGJA

- egy Temes megyei mintaterület **4** útszakaszán **3** alkalommal mértük fel az elütött gerinceseket.
- az állománydinamika követése céljából, márciustól októberig, havonta számoltuk az elütött hörcsögöket **3** Arad megyei útszakaszon. Itt harmadik éve tart az állományrobbanás

Romániában az Olt és Duna nyújtja a vízimadarak legfontosabb telelő helyeit.

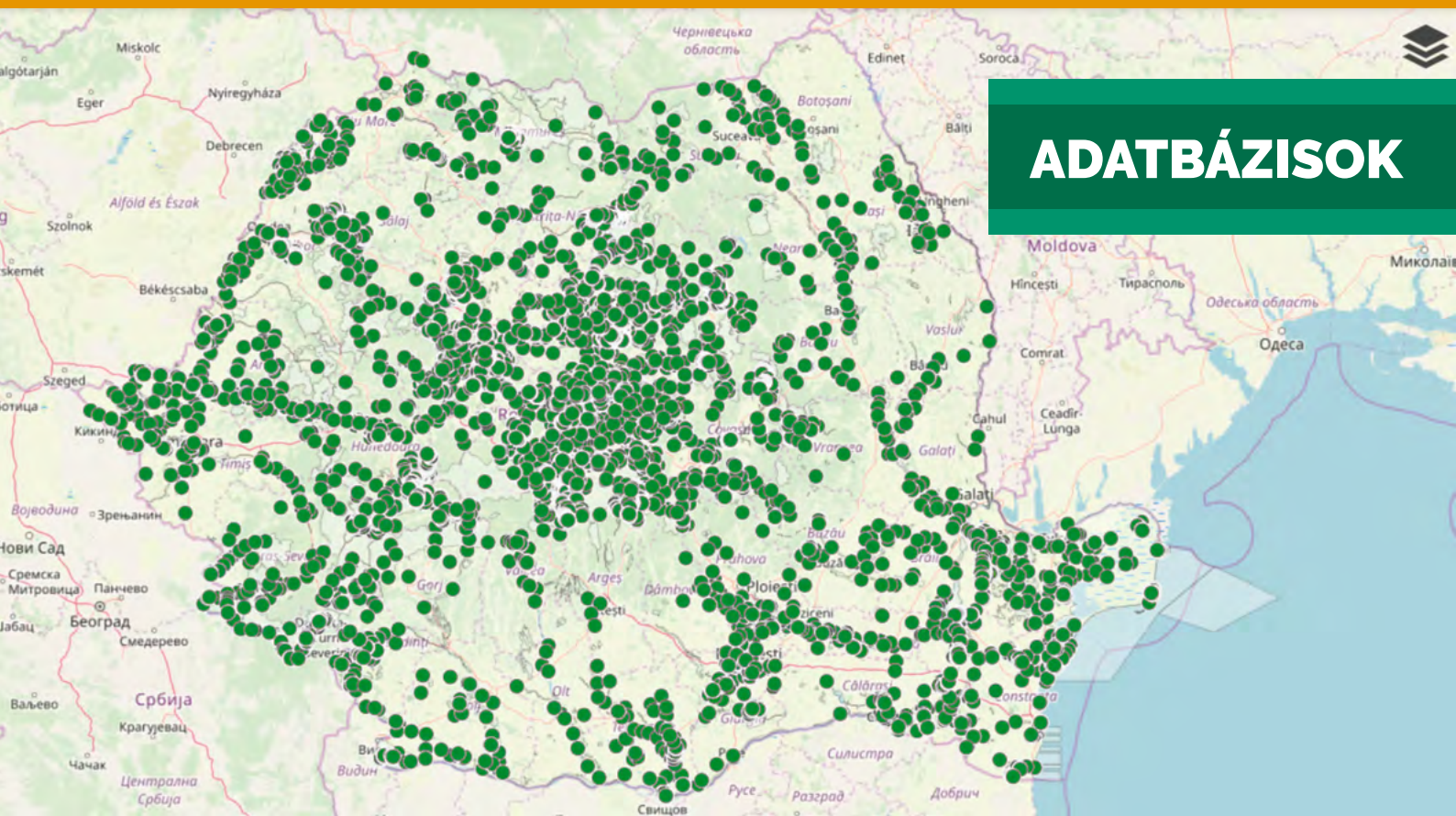
ÜRGE MONITORING

- monitoroztuk a 2017–2018-ban áttelepített ürgék állományát Arad és Temes megyében
- **12**, már monitorozott ürgés legelőn végeztünk denzitásfelmérést Arad és Temes megyében
- további **3**, eddig ismeretlen gyepen mértük fel az ürgék elterjedését Temes megyében

A békászó sas többek között hörcsögökkel etetik fiókáját

ADATBÁZISOK

NYÍLT ADATBÁZISOK

Az adatbázisok háttérét biztosító OpenBioMaps szoftver 2019-ben több jelentős, többnyire az alapvető működését befolyásoló (a felhasználók számára kevésbé nyilvánvaló) fejlesztésen esett át, melyhez a Milvus Csoport jelentősen hozzájárult.

OPENMAMMALMAPS ÉS EURÓPAI EMLŐSÖK ATLASZA

7 000 emlős adat került feltöltésre az OpenMammal Maps nyílt emlős faunisztikai adatbázisba, ami az Európai emlős atlasz romániai adatainak egyik alapját képezi.

Minden adatbázisban rögzített adat hasznos lehet a természetvédelemnek

OPENBIRDMAPS

A OpenBirdMaps adatbázisba 2019-ben feltöltött madármegfigyelések száma meghaladta a **140 000**-et. Ezzel a megfigyelések száma megközelítette a **840 000** adatot. A felhasználók száma is növekedett.

A jelentős fejlesztés során az adatbázis kiegészült a fészkek monitoring programokat kiszolgáló rendszerrel. Mindemellett lekérdezhetővé váltak mintavételi alapegységek is. Mindkét fejlesztés jelentősen megkönnyíti a felmérések és monitoring programok koordinációját.

ÚJ ADATBÁZIS:
OPENHERPMAPS

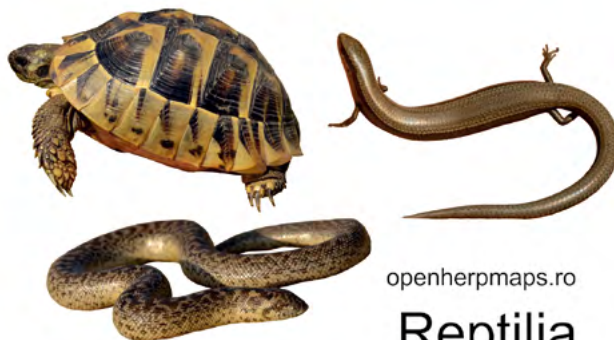
Bár 2019 nyarán indítottuk útjára a hüllők és kétélűek adatbázisát, az év folyamán túlléptük a **20 000** feltöltött megfigyelést. Ez főleg a régi adatok feltöltésének köszönhető, a jövő évben már nem várható hasonló adatmennyiség

Mind a **45** romániai őshonos fajnak, és ezek közül a legritkébbeknek is, szerepel már legalább néhány adata az adatbázisban. Az idegenhonos fajokat is lehet rögzíteni.

Az adatközlők száma meghaladta az **50**-et. Az új feltöltő tagok meghívás alapján kerülhetnek be a projektbe.

Amphibia
2019: 1806

openherpmaps.ro
Reptilia
2019: 851

CHITUC-TURZÁSI GYŰRÜZŐTÁBOR ÉS EGYÉB MADÁR- GYŰRÜZÉSEK

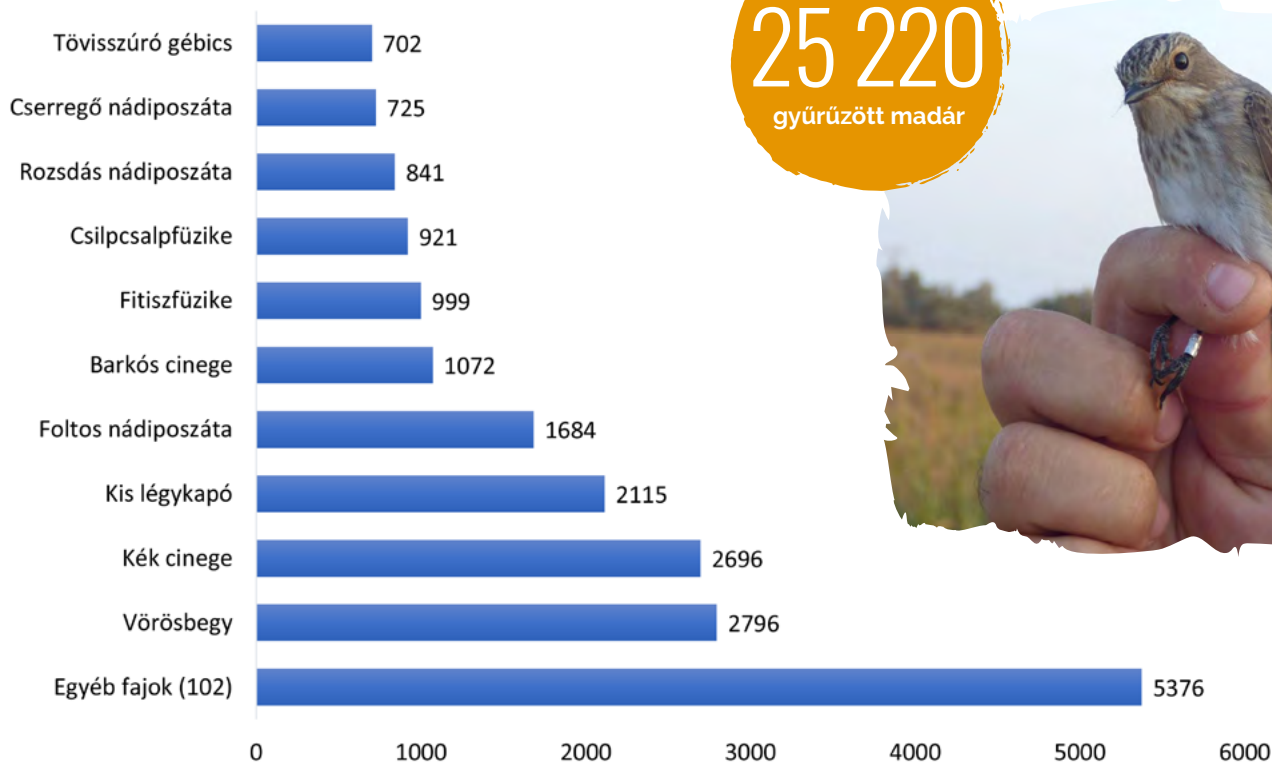
- 2019-ben gyűrűzőink 162 madárfaj 25 220 egyedét gyűrűzték meg. Ennek jelentős részét (79%-át) a 17 év után újraindult és 2014 óta minden évben megszervezett Chituc-turzási gyűrűzőtáborban jelöltük, míg a maradék 21%-ot a különböző fajvédelmi programok, oktatási tevékenységek és rehabilitációs központban gyűrűztük. A Chituc-turzáson szervezett gyűrűzőtábor ebben az évben 99 napig tartott, és 19 927 egyed gyűrűzésével zárult, ami a tábor és Románia számára egyaránt újabb rekordot jelent. A tábor legforgalmasabb hetén (október 13-19) 4 231 madarat gyűrűztünk, míg a legtöbb madarat október 20-án jelöltük meg: ekkor 876 egyed kapott jelölőgyűrűt.
- Egy általunk gyűrűzött szürke légykapót, két hónappal később, Dél-Afrikában találtak meg elpusztulva, körülbelül 8 000 km távolságra a gyűrűzés helyétől. 2019-ben a chituc-turzási táborban visszafogtunk egy 2018-ban, Görögországban gyűrűzött nádi sármányt is, míg egy általunk gyűrűzött nádirigót Bulgáriában fogtak meg újra. A Konstancától délre levő, Prof. Ioan Borcea Tengerbiológiai Kutatóközpontban dolgozó ornitológus kollegák visszafogták az általunk gyűrűzött chituc turzási kékcinegét. Két nappal később, mi is megfogtunk egy általuk gyűrűzött kék cinkét.
- A lokális megkerüléseink közül említésre méltó a tengerparti táborunkban 2014-ben gyűrűzött és 2019-ben lefényképezett kőforgató; egy 2015-ben gyűrűzött nádi sármány, és egy 2016-ban gyűrűzött fenyérfutó volt.

A 2019 évi gyűrűzéseink összesítő táblázata megtekinthető [weboldalunkon](#).

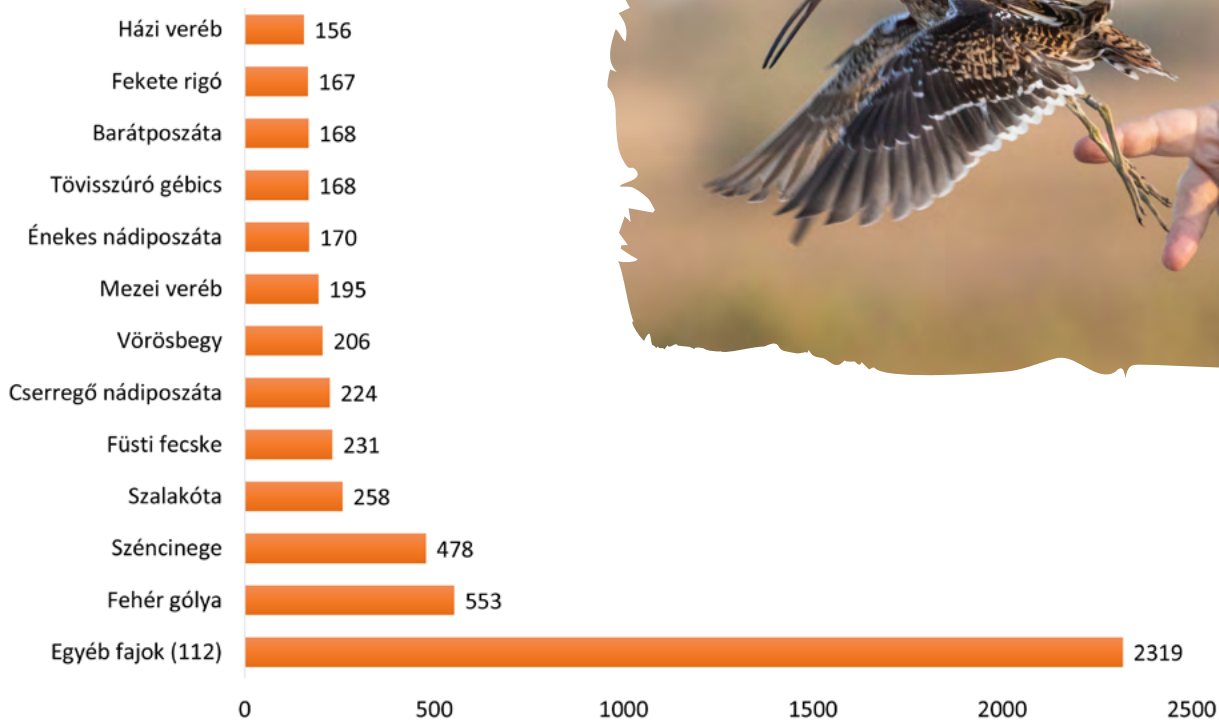
Idén, újra rekord-számú madarat gyűrűztünk.

2019-ben a chituc-turzási gyűrűzőtáborban leggyakrabban gyűrűzött madárfajok

A fajmegőrzési, nevelési és rehabilitációs tevékenységek során leggyakrabban gyűrűzött madárfajok 2019-ben

VADÁLLATOK REHABILITÁCIÓS KÖZPONTJA

A sérült vadállatok mentése továbbra is fontos tevékenységünk volt. Köszönjük a több mint 1 100 telefonálónak, akik 30 megyéből kerestek fel minket. Az esetek többségében telefonon keresztül segítettünk vagy befogadtuk a hozzánk küldött állatokat a marosvásárhelyi Rehabilitációs Központba. Így 142 madár, 15 emlős és 6 kételtű került hozzánk. 61 sérült madár teljesen felépült és sikeresen visszaengedtük a természetbe. Az elmúlt évekhez hasonlóan a Központ lakói idén is több mint 2,5 tonna táplálékot fogyasztottak. Idén sikerült, bevezetni a villanyt, a vizet és a kanalizálást a Központ új telkére. Három új állatorvos segít nekünk Moldvában és Temesváron, valamint hat új önkéntes is könnyíti állatmentő munkánkat.

JUAN
TÖRTÉNETE

Egy hónapos kezelés után Juan, a barátkeselyű visszatérhetett Bulgáriába

Különleges volt Juan, a barátkeselyű esete, akit a Milvus Csoport tagjai a műholdas jeladójának koordinátái alapján találtak meg Szeben környékén. A jeladót bolgár ornitológusok tették a madárra, akik azon fáradoznak, hogy ezt a Romániából is réggen eltűnt fajt visszatelepítsék a Balkán-félszigetre. Juan igen legyengült állapotban került hozzánk.

A dehidratált madarat Borka Levente, a Vets4Wild Egyesület állatorvosa perfúzióval kezelte. A barátkeselyű közel egy hónapot töltött a Rehabilitációs Központban, majd a Green Balkans munkatársai vették át és szállították vissza Bulgáriába.

A macsakabagoly reggelijét várja

A feleslegesen „megmentett” őzgidák, sajnos minden erőfeszítésünk ellenére, az emlősök közül továbbra is leggyakoribb gondozottjai Központunknak

DÉDA ÉS LEKENCE KÖZTI, MAROS- MENTI NATURA 2000 TERÜLETEK FELMÉRÉSE

A program "ROSCI 0210, ROSCI 0367, ROSCI 0368 és ROSCI 0369 Natura 2000-es védett területek kezelési tervei" című pályázatunk keretén belül zajlik.

A Maros folyó halállományának felmérése a kutatás alapját képezi

2019-es év folyamán a pályázat keretén belül számos olyan tevékenységre került sor, ami a projekt által megcélzott négy védett terület felmérésére irányult. Ezeken a területeken összesen **25** felmérő szakember végzett terepi felmérést. Adatokat gyűjtöttünk és dolgoztunk fel a négy védett területről a botanika, emlőstan, herpetológia, gerinctelen állatok, valamint a víz kémiai és fizikai paramétereinek terén, ami nem kevesebb mint **50** részjelentést eredményezett. Az adatok begyűjtését **150** nap te-repkiszállással valósítottuk meg.

Mivel úgy gondoljuk, hogy a nevelés és az oktatás a jövő kulcsa, ezért számos előadást és tevékenységet szerveztünk, amin **458** diák vett részt, ezáltal gazdagodott tudástárunk a természettel, illetve Natura 2000-es védett területekkel kapcsolatban. **26** diák vett részt természetismereti táborunkban.

A pályázatunk legnagyobb örömhíre 2019-ben az eurázsiai hód megjelenése volt a pályázat által megcélzott négy területen.

Az ember által okozott természetrombolás jelentősen kihat a kétéltű fajokra

ZÖLD INFRA- STRUKTÚRA TERVEZÉS

2019-ben sikeresen zárult a TRANS-GREEN projekt (Integrált közlekedés és zöld infrastruktúra tervezése a Kárpát-medencében a természet és az ember javára), amelynek a hosszú távú célkitűzése volt, hogy a Kárpát-medencében környezet és természetbarát, és az ember számára is biztonságos közlekedési infrastruktúra épüljön, mert ennek híján rengeteg természeti értéket veszíthetünk el. A projektben résztvevő szervezeteknek és intézményeknek - amelyek közül egyesek a lineáris infrastruktúra (utak, autópályák) fejlesztésért felelősek, mások a természetvédelemben tevékenykednek - sikerült több közös indítványt összeállítani.

A projekt talán legfontosabb eredménye az a javaslat csomag, ami a közlekedési infrastruktúra fejlődés olyan irányát célozza, mely magas hatásokkal csökkentené a természetre mért negatív hatásokat. Itt főleg a zöld struktúrák, mint például a vadatkezők létesítése lehet eredményes. A kiadvány itt ([RO](#)) és itt ([EN](#)) tölthető le.

A Milvus csapata a projekt záróeseményén

A projekt eredményei közé tartoznak azok a konkrét ajánlások is, amelyeket a terepi adataink alapján a tervezett Marosvásárhely - Iași autópálya Nyárád-tő - Ditró szakaszára készítettük el. Itt a meglévő nyomvonal és a javasolt autópályastruktúrák – átfolyók, hidak, átjárók, alagutak - helyzetét és szerkezetét vetettük össze az állatok mozgását vizsgáló terepi adatainkkal. Az elemzés alapján az derült ki, hogy helyenként ezek a struktúrák nem biztosítanak átjárást a különböző méretű fajoknak, ezért újabb vadátjárókat javasoltunk ezekre a szakaszokra. A javaslatainkat itt lehet megtekinteni ([EN](#)).

Annak érdekében, hogy a környezeti hatástanulmányok készítésében és jóváhagyásában érintettek ezentúl fordítsanak több? figyelmet a zöld folyosók felmérésére és annak ellenőrzésére, a projekt keretén belül (szerintem ez nem is feltétlenül fontos, mert a cím alatt csak a projektről van szó), a ProPark Alapítvánnyal közösen újabb képzést szerveztünk Torockószentgyörgyön. A környezeti hatásvizsgálat folyamatában (EIA) résztvevő intézmények, tervező és építő cégek, környezetvédelmi hivatalok és egyéb szakemberek körében ismertettük azokat a lehetőségeket, amelyek a helyi fauna számára az autópályák átjárhatóságát biztosíthatják. A képzés kézikönyve itt tölthető le ([EN](#)).

TERMÉSZETVÉ- DELMI JOG, CIVIL AKTIVIZMUS

KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA ÉS VADÁTJÁRÓK

A 2019-ben sikeresen befejezett Transgreen projekt legfőbb érdeme, hogy tudatosította a közlekedési infrastruktúra fejlesztéséért felelős állami intézményekben (Közlekedési Minisztérium, CNAIR, CFR, stb.), hogy a természetvédelem és a védett területek nem a fejlesztés ellen vannak. A projekt parterekkel ([WWF](#), [Zaránd Egyesület](#), [ProPark Alapítvány](#)) közösen szervezett interdiszciplináris találkozók alatt számos olyan módszert sikerült azonosítani, amelyek segítségével a nagy infrastrukturális projektekbe a természet érdekeit is integrálhatjuk. A módszereket az állami intézményekkel közösen azonosítottuk, mindkét oldal elfogadta őket és publikáltuk a "[Ghidul privind integrarea măsurilor de conservare a biodiversității în planificarea, pregătirea, evaluarea, implementarea și monitorizarea proiectelor de transport rutier și feroviar](#)" című kiadványban. A magunk részéről már csak remélni tudjuk, hogy használni is fogják azok, akik tervezik és kivitelezik az autópályák, vasútvonalak építését.

Rendkívül fontos, hogy a hatóságokban tudatosuljon, hogy a természetvédelem nem ellensége az autópálya és vasútépítésnek. Minden az alapos és időben történő tervezésen múlik!

A folyók a legsérülékenyebb és legértékesebb élőhelyek közé tartoznak. Ideje, hogy a hatóságok hozzáállásukon változtassanak és értékeljék a folyóvizeink jelentőségét.

PACSIRTA VADÁSZAT – FELFÜGGESZTETT KVÓTÁK

A sajtóban sokszor jeleztük tiltakozásunkat ennek az Európa szerte fogyatkozó számú énekesmadárnak a vadászata ellen. A pacsirta vadászatnak nincs hagyománya Romániában, az egyetlen „érv” mellette a pénz, amit a külföldi vadászok fizetnek a vadászterületek bérlőinek. Mindennek ellenére, tudományos megalapozás nélkül 2019-ben is óriási kvótára (440 000 példányra) adtak kilövési engedélyt a hazai hatóságok. Nagy örömünkre szolgál, hogy mi is hozzájárultunk az "Alianța pentru Combaterea Abuzurilor" egyesület által kezdeményezett bírósági perhez. Ennek eredményeként a kvótát megállapító miniszteri rendeletet felfüggesztették.

CIVIL AKTIVIZMUS

Még ha nem is vagyunk már gondnokai védett területeknek, de azért még teszünk értük!

Az előző évekhez hasonlóan 2019-ben is több feljelentést nyújtottunk be a Környezetvédelmi Örséghez és más ellenőrző hatóságokhoz olyan természetkárosító tevékenységek kapcsán, amelyek védett területen vagy természetes élőhelyeken történtek. A leggyakoribb esetek a folyómederben zajló munkálatokkal, például a Marosból történő kavics kitermeléssel voltak kapcsolatosak.

Csak a pénz kedvéért, 440 000 pacsirtára adtak kilövési engedélyt tudományos indoklás nélkül. Ilyen törvényalkotást nem szabad megengedni!

XI. MILVUS NEMZETKÖZI TERMÉSZETFOTÓ VERSENY

Mire tanított ez a 11 év? Kitartásra, következetességre, innovációra, az új iránti nyitottságra. Minden évben megpróbáltuk fejleszteni, változtatni, apró lépésekkel jobbra tenni ezt a versenyt.

Kiállításaink tudatosító szerepet töltenek be, ünnepeljük a természetfotókat és arra ösztönözzük az embereket, a látogatókat, hogy tanuljanak meg együtt élni a természettel.

Köszönjük a kezdő és a profi fotósoknak, hogy részt vettek a versenyünkön. A megmérettetésre az idén 15 országból neveztek be, közel 900 alkotással, három kategóriába (általános, vadon élő állatok, romániai természet). A műveket a három tagú zsűrünk bírálta el. Tagjai Tamás András, a zsűri elnöke, Dan Dinu és Kerekes István.

A kiállított munkákat a verseny honlapján tekinthetik meg:

www.photocompetition.milvus.ro

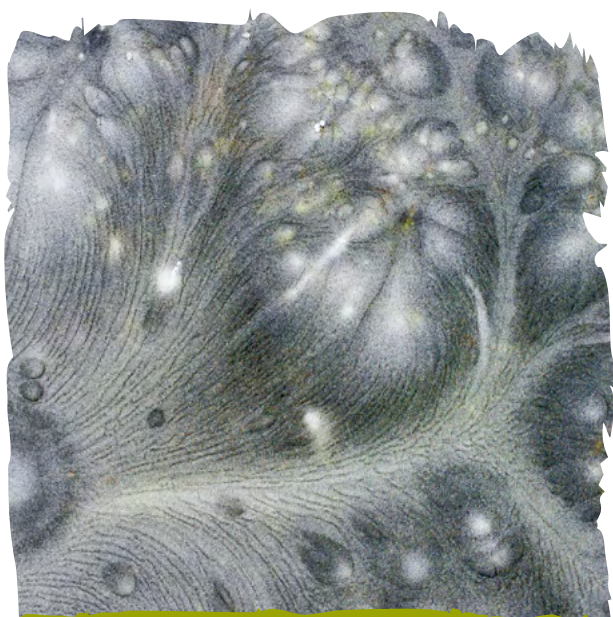
Az idén, történetünk legfiatalabb fotósát díjaztuk. A tájfotó kategóriában az 1. helyet a mindössze 15 éves, magyarországi Koncz-Bisztricz Tamás nyerte el.

**11 éves a
természetfotó
versenyünk!**

A magyarországi Daróczi Csaba évek óta megtisztelti részvételével versenyünket. Idén neki ítélte oda a nagydíjat a zsűri

Az egyik kategóriánk első díjazottja ugyancsak magyarországi, Koncz-Bisztricz Tamás, eddigi legfiatalabb díjazottunk (15 éves)

A Romániai Természet kategóriában Vladimir Negru alkotása nyerte el az első díjat. Ő először nevezett be versenyünkre

NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGEK

Idén is különböző tevékenységekkel igyekeztünk megszólítani gyereket: táborokkal, alkalmi és rendszeres tevékenységekkel, erdei iskolai programokkal, versenyekkel.

Minnél jobban megismerjük a természetet, annál kevésbé fogunk ártani neki

Több, mint száz alkalmi vagy rendszeres foglalkozást tartottunk az iskolákban. Ezek keretében többek között megismerkedhettek a gyerekek a madárvonulással, az állatnyomokkal vagy a sérült madarak rehabilitálásával, de részt vehettek látvány gyűrzéseken is. A két, egyhetes nyári táborunkban is változatos, játékos formában közvetlenül találkozhattak a természeti értékekkel.

A Maros-menti Natura 2000 területeket felmérő projektünk keretében **10** községben tartottunk tevékenységeket a Maros folyó menti élőhelyekről és élővilágukról.

A Partiumban a tűzokról és természetvédelemről szóló versenyünkre több, mint **500** diák nevezett be.

Tevékenységeink több mint félszáz intézményben zajlottak, amelyeken közel kétezer résztvevő volt.

A madarak téli etetését már a legkisebbek is megtanulhatják.

122

tevékenységet tartottunk gyerekeknek

1920

gyerek vett részt programjainkon

28

település 55 intézményébe jutottunk el

MILVUS ÖSZTÖNDÍJ

2005 óta, közel 40 lelkes, természetvédelem és ökológia iránt érdeklődő egyetemista kutatómunkáját támogattuk.

A 2019-ben beérkezett hét pályázatból két biológus hallgatónak összesen 3 780 lej értékű támogatást nyújtottunk.

Birău Alex egy Dolj megyei védett terület madárfaunájának vizsgálatával pályázott. Célja a pihenő, a telelő és a táplálkozó területek feltérképezése, az ott élő madárállomány összetételének vizsgálata, illetve egyes fajok, mint a pusztai ölyv, az ugartyúk, a fekete gólya, a kis hattyú és a vörösnyakú lúd viselkedésmintázatának dokumentálása volt.

Simon Brigitta Ildikó különböző hüllőfajok jelenlétére, detektabilitására utaló módszertan kidolgozására, illetve élőhelyhasználatára összpontosította projektjét. Kutatása hasznos hozzájárulás a herpetológusok számára a különböző hüllőfajok monitorozásához.

Alex Birău

Nagyon fontos, hogy a fiatal, érdeklődő biológus hallgatókat anyagilag is támogassuk terveik megvalósításában. Ők jobba tudják tenni a világot!

Simon Brigitta

Simon Brigitta

TUDATOSÍTÁSI TEVÉKENYSÉGEK

Idén nagy hangsúlyt fektettünk rá, hogy a gyerekek mellett a felnőtteket is minél nagyobb számban megszólítsuk. Saját eseményeket szerveztünk, de részt vettünk konferenciákon, fesztiválokon és városi rendezvényeken is.

26
1730 eseményen
felnőttet
szólítottunk
meg

MADÁRHANGOS SÉTÁK

A madarakkal ismerkedni vágyó természetbarátok számára egy újfajta programsorozatot indítottunk útjára. A Madárhangos séták során városi parkokban vezettünk rövid túrákat, ahol a résztvevőink elsősorban a madarak énekével és hívóhangjával ismerkedhettek meg. Öt városban, nyolc alkalommal (Marosvásárhelyen 2, Kolozsváron 3, Brassóban 2 és a Fogaras Fesztiválon 1) találkoztunk madárbarátokkal.

A madárhangos séták jó alkalmat biztosítanak a kezdő madárászoknak és érdeklődőknek, hogy tanuljanak vagy csak élvezzék a madarakat

A fészkeknél elhelyezett webkamerák lehetővé teszik, hogy zavarásmentesen tanúi lehessünk egy madár család minden pillanatának

GÓLYA GONDNOKSÁG

A Milvus Csoport és az Erdélyi Kárpát Egyesület Szatmárnémeti, a „Fehér gólya – a természetvédelmi területek nagykövete” elnevezésű projektje a gólyákat helyezte előtérbe. Sikerült 431 gólyát meggyűrűznünk a helybeliek bevonásával, 31 településen, Maros, Hargita és Szatmár megyében. Gólyagondnok hálózatot is kialakítottunk, aminek a feladata a fészkek megfigyelése és a madarakkal kapcsolatos információk gyűjtése. Ugyanakkor, négy videót készítettünk a 2019-es gólya szezonról, amit a szervezetünk YouTube csatornáján lehet megtekinteni.

BEMUTATÓ MADÁRGYŰRÜZÉSEK

Rövid, egy napos bemutató madárgyűrűzéseket szerveztünk Tordaszentlászlón három és Marosvásárhelyen egy alkalommal.

ORSZÁGOS MADÁR- MONITORING TALÁLKOZÓ

Idén is közösen szerveztük a SOR-val az országos Monitoring Találkozót, ahol a romániai madár monitoring programokról és adatbázisokról több előadást és workshopot is tartottunk.

Egyedi pillanatok: a gyűrűzés utáni madárelengedés

A Madarászfutamot az a csapat nyeri aki a legtöbb fajt veszi észre 24 órán belül

EURÓPAI MADÁRTANI UNIÓ KONFERENCIÁJA (EOU)

A két évente rendezett konferencia idén 12. alkalommal került megrendezésre, ezúttal augusztus 26-30 között Kolozsváron. A házigazda Babeş-Bolyai Tudományegyetem mellett a Milvus Csoport és a SOR is társszervezője volt ennek a magas színvonalú, tudományos rendezvénynek. A több száz résztvevő a madártan számos területéről hallgathatta meg a legfrissebb kutatások eredményeit.

MADARÁSZFUTAM

Több éves kihagyás után, az [EKE Szatmárnémeti](#) társszervezésében novemberben megrendeztük az V. Romániai Madarászfutamot a Túr Menti Természetvédelmi Területen.

A kolozsvári EOU konferencián 37 országból közel 400 kutatómadarász vett részt

Gyerekeknek szánt természetismereti tevékenységeink mindig nagy sikernek örvendenek a különböző eseményeken

TOVÁBBI NYILVÁNOS ESEMÉNYEINK

Gyerekeknek és felnőtteknek szóló ismeretterjesztő programjainkat és tevékenységeinket elvitük több fesztiválra is. Jelen voltunk a Kakasvész íjászversenyen Nyárádszentsimonban, a Vásárhelyi Forгатagon, a Múzeumok Éjszakáján Nagyszalontán, a Szalontai Napokon, a marosvásárhelyi Civil Szervezetek Vásárán. Előadásunkkal a Vártemplomi Református Egyházközség meghívásának is eleget tettünk. A CE táborba és kolozsvári K+ Közösségi térbe is ellátogattunk, ahol a környezettudatosság mellett a halak világával is megismerkedhettek a jelenlévők.

Igyekeztünk megszólítani a különböző szakterületek képviselőit is: előadást tartottunk a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen, a sáromberki Agrománia mezőgazdasági kiállításon, a nagyvárad-i Partiumi Keresztény Egyetem művészeti szakos hallgatóinak.

TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

WEBOLDAL

- **106** cikk
- **111 795** látogatás
- **313 927** oldalmegtekintés
- hazai látogatóink elsősorban a városi lakosság köréből kerülnek ki, legtöbbször Marosvásárhelyről, Bukarestből, Kolozsvárról, Brassóból és Temesvárról
- a legtöbb külföldi látogatónk Magyarországról, Németországból, Lengyelországból, az Egyesült Államokból és Olaszországból lép oldalunkra.

SAJTÓKAPCSOLAT

- **213** megjelenés a nyomtatott és online médiában

YOUTUBE CSATORNA

- **33** videó

FACEBOOK

- **260** poszt
- **9 700** személynek „tetszik” az oldalunk
- a legnézettebbek a medvékről szóló kisfilmecek, a **Medve tények** voltak, ezen belül is a sorozat **4.** epizódja, amelyet **155 673**-an láttak

Sajtókonferencia az irodánkban

major life history trade

KIADVÁNYOK, PUBLIKÁCIÓK ÉS KONFERENCIÁK

Resources? Timing? Conditions?
Who is leaving?

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK

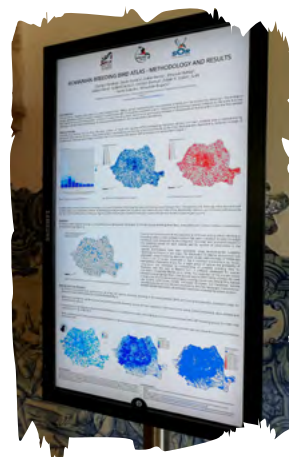
Arany, I., Vari, A., Aszalos, R., **Kelemen, K., Kelemen, M. A., Bone, G.,** Lellei-Kovacz, E., Czus, B. 2019. Diversity of flower-rich habitats as a persistent source of healthy diet for honey bees. *European Journal of Geography* 10(2): 89–106.

Cristescu, B., **Domokos, C.,** Teichman, K. J., Nielsen, S. E. 2019. Large carnivore habitat suitability modelling for Romania and associated predictions for protected areas. *PeerJ* 7:e6549.

Hegyeli, Zs., Bagyura, J., **Bărbos, L., Daróczi, J. Sz., Fülöp, A., Marton, A.,** Prommer, M., Zeitz, R., Nagy, A. 2019. A kerecsensólyom (*Falco cherrug*) helyzete Románia nyugati részén. *Heliaca* 15: 22–31.

KONFERENCIA-KIVONATOK

Benkő, Z., Domşa, C., **Kovács, I.,** Veres-Szászka, J., Fântână, C., Szabó, Z. D., 2019. Statistical power of bird trend models of the Romanian common bird monitoring scheme. In Rabaça, J. E., Godinho, C., Roque, I. (eds.). *Bird Numbers 2019: counting birds counts. Book of Abstracts of the 21st Conference of the European Bird Census Council.* University of Évora, Évora, Portugal.

Bóné, G., Bán, M., **Kovács, I.** 2019. OpenBirdMaps, an open access birding portal from Romania. In Rabaça, J. E., Godinho, C., Roque, I. (eds.). *Bird Numbers 2019: counting birds counts. Book of Abstracts of the 21st Conference of the European Bird Census Council.* University of Évora, Évora, Portugal.

Fântână, C., **Kovács, I.,** Benkő, Z., Baltag, E., **Bóné, G., Daróczi, Sz.,** Domşa, C., Szabó, Z. D., Veres-Szászka, J. 2019. Romanian Breeding Bird Atlas – methodology and results. In Matthysen, E., Pap, P. L., Bóné, G. M. (eds.). *12th European Ornithologists' Union Congress, 26–30 August 2019, Cluj Napoca, Romania, Programme and Abstracts.*

Fântână, C., **Kovács, I.**, Benkő, Z., Baltag, E., **Bóné, G., Daróczi, Sz.**, Domşa, C., Szabó, Z. D., Veres-Szászka, J. 2019. Romanian Breeding Bird Atlas – methodology and results. In Rabaça, J. E., Godinho, C., Roque, I. (eds.). Bird Numbers 2019: counting birds counts. Book of Abstracts of the 21st Conference of the European Bird Census Council. University of Évora, Évora, Portugal.

Gargallo, G., Martí, D., Arizaga, J., Baillie, S., Brotons, L., Caffrey, B., Chodkiewicz, T., Delaloye, G., Domsa, C., Falkenberg, F., Foppen, R., Godinho, C., Herremans, M., Jourde, P., Kalamees, A., Károly, N., Katanović, I., **Kovács, I.**, Lardelli, R., Erkol, I. L., Lorgé, P., Marston, S., Molina, B., Nilsson, J., Olsen, A., Paquet, J.-Y., Perlman, Y., Pladevall, C., Popgeorgiev, G., Portolou, D., Priedniece, I., Ridzoň, J., Schmid, H., Teufelbauer, N., Troost, G., Uppstu, P., Verheul, D., Vermouzek, Z., Villero, D., Wahl, J., Wood, C. 2019. The new real-time version of the EuroBirdPortal viewer. In Rabaça, J. E., Godinho, C., Roque, I. (eds.). Bird Numbers 2019: counting birds counts. Book of Abstracts of the 21st Conference of the European Bird Census Council. University of Évora, Évora, Portugal.

Hegyeli, Zs., Birău, A. C., **Daróczi, Sz. J.**, Hodor, C., **Nagy, A.** 2019. New records reveal a wider range of the steppe polecat *Mustela eversmanii* in Romania. In Book of Abstracts of the 33rd European Mustelid Colloquium, Lisbon, 8–11 October 2019.

Imecs, I., **Nagy A. A.** 2019. A botos kölönte (*Cottus gobio*) populációszerkezetének monitorozása Hargita megyében (Erdély, Románia). In Harka, Á. (szerk.). A XV. Magyar Haltani Konferencia programja és előadás-kivonatai. Magyar Haltani Társaság DebrecenTiszafüred 2019.

Kiss, Cs., Kovács, T., Görföl, T., Csorba, G., Sramkó, G., Laczkó, L., Barkaszi, Z., **Hegyeli, Zs.**, Cserkész, T. 2019. Palearktikus görénypopulációk (*Mustelidae*: *Mustela*: subgenus *Putorius*) 3D kraniometriai és filogenomikai vizsgálata. In 7. Szünzoológiai Szimpózium, 2019. március 29, Budapest, Absztrakt kötet.

Kovács, I. 2019. Wintering birds of prey monitoring programme in Romania. In Rabaça, J. E., Godinho, C., Roque, I. (eds.). Bird Numbers 2019: counting birds counts. Book of Abstracts of the 21st Conference of the European Bird Census Council. University of Évora, Évora, Portugal.

Lőrincz, Cs. E., **Sos, T.** 2019. Morphological comparison of the sand lizards (*Lacerta agilis*) Romanian subspecies. In Zilele Biologice din Cluj, ed. a 20-a, Cluj-Napoca, 12-13 aprilie 2019. Volum de abstracte.

Mizsei, E., Jablonski, D., Cogalniceanu, D., Ruben, I., Strachinis, I., Tzoras, E., **Sos, T.**, Speybroeck, J., Ilgaz, C., Buric, I., Vörös, J., Lengyel, S., Végvári, Z., Bán, M., Szabolcs, M. 2019. Balkan Herps project: spatial conservation priorities for the amphibians and reptiles in the Balkan Peninsula. In Ficetola, G. F., R. Sacchi, S. Scali, R. Manenti, A. Coladonato, A. Melotto, M. Falaschi, E. Razzetti, M. Mangiacotti, S. Canessa, A. Villa, C. Corti, I. van Riemsdijk, B. Wielstra, J. D. Ludwigs, G. Montinaro, J. Crnobrnja-Isailović, M. Denoël, A. Kaliontzopoulou, D. Cogalniceanu, J. Vörös, P. Lymberakis, M. Zuffi, and M. Sannolo, editors. 2019. XX European Congress of Herpetology, Milan, 2-6 September 2019. Program and Abstracts. S.E.H., Milano.

Nagy, A. A., Imecs, I. 2019. Ritka vagy eltűnőfélben levő halfajok észlelései Romániában. In Harka, Á. (szerk.). A XV. Magyar Haltani Konferencia programja és előadás-kivonatai. Magyar Haltani Társaság DebrecenTiszafüred 2019.

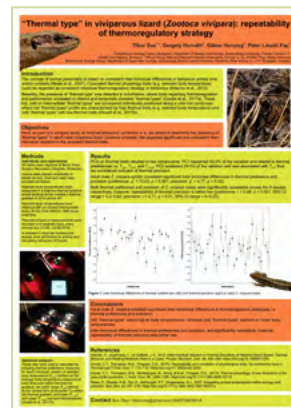
Sos, T., Horváth, G., Herczeg, G., Pap, P. L. 2019. "Thermal type" in viviparous lizard (*Zootoca vivipara*): repeatability of thermoregulatory strategy. In Magyar Etológiai Társaság XXI. konferenciája, 2019. november 29. – december 1. Mátrafüred, program és kivonatfüzet.

Szabó, Z. D., Domşa, C., Benkő, Z., Veres-Szászka, J., Gábos, E. 2019. Results of common bird monitoring in Romania between 2006-2017. In Rabaça, J. E., Godinho, C., Roque, I. (eds.). Bird Numbers 2019: counting birds counts. Book of Abstracts of the 21st Conference of the European Bird Census Council. University of Évora, Évora, Portugal.

Veres-Szászka, J., Domşa, C., Fântână, C., **Kovács, I., Szabó, Z. D., Benkő, Z.** 2019. Taking the measure – Quantifying observer knowledge to improve detection parameters in niche-models. In Matthysen, E., Pap, P. L., **Bóné, G. M.** (eds.). 12th European Ornithologists' Union Congress, 26–30 August 2019, Cluj Napoca, Romania, Programme and Abstracts.

EGYÉB KIADVÁNYOK

Kelemen, K., Nagy, A., Papp, J. 2019. Misterioasa dropie la Salonta. Editat de Milvus Transilvania Vest în cadrul proiectului ROHU-14 – The Nature Corner.

Domokos, C., Sos, T. 2019. Catalogue of Measures. Tîrgu Mureş - Iaşi Pilot area (Romania). Danube Transnational Programme TRANSGREEN Project, Part of Output 4.1, Association Milvus Group, Romania.

Emil Boc, Kolozsvár polgármestere az EOU konferencia megnyitóján a szalakótát csodálja

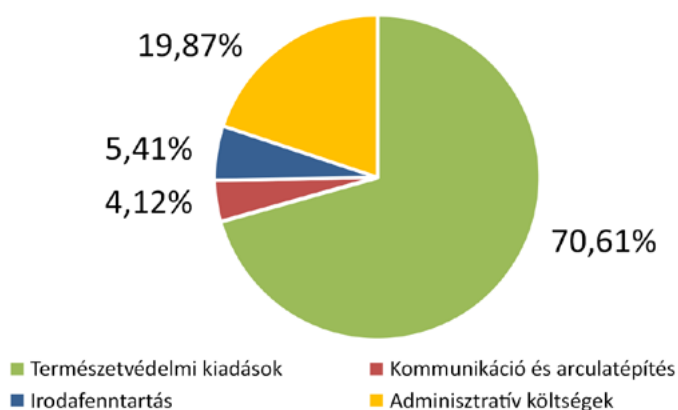
GAZDASÁGI JELENTÉS

Egyesületünk működésének alapját 2019-ben is a különböző EU-s pályázatok sikeres lehívása teremtette meg. Ezen pályázatok mellett, több külföldi és hazai alapítvány, valamint más jogi személyek is rajtunk keresztül támogatta a természetvédelmet. Továbbra is igyekszünk pályázatfüggetlen forrásokat is biztosítani, hogy természetvédelmi tevékenységeink folyamatosságát fenn tudjuk tartani. Ezért is nagy öröm számunkra, hogy a költségvetésünk egyre jelentősebb része származik szerződéses munkákból, cégek és magánszemélyek adományaiból, a személyi jövedelemadó 2%-ból, tagdíjakból stb. Ezek az alapok segítenek minket abban, hogy folytathassuk programjainkat (pl. olyan különösen veszélyeztetett ragadozó madárfajok, mint a kerecsensólyom költési sikerének folyamatos követése) akkor is, amikor a pályázatok lejárnak. Fontos számunkra, hogy az állami felelősségvállalásból kimaradt, olyan fontos tevékenységeket is elvégezhessük, amelyekre pályázati források nem állnak rendelkezésre, mint a vadállatok rehabilitációs központjának működtetése. 2019-ben egyesületünk különböző forrásokból származó összbevétele 4 249 427 lej volt.

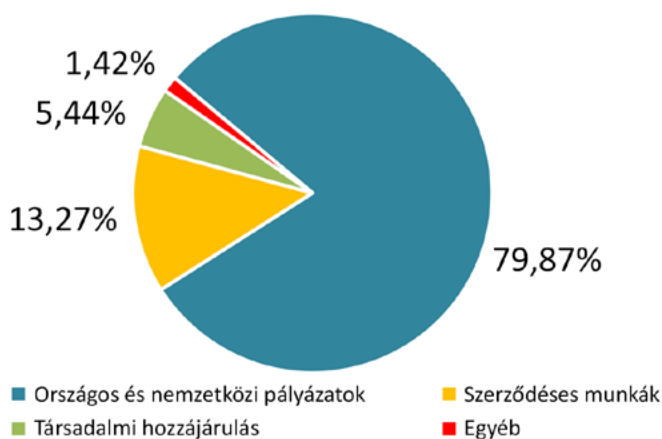
Románia kormányai és területi struktúrái, a megyei és helyi tanácsok jellemzően nem támogatják anyagilag a természetvédő szervezeteket. Az utolsó, kizárólag állami pénzforrás – a Környezetvédelmi Alap (Fondul de Mediu) – körülbelül tíz éve nem különített el pénzalapokat civil szervezetek számára. Nem panaszkodunk, megtanultunk állami támogatás nélkül dolgozni. Viszont komoly gondnak tartjuk, hogy a kormány öt éve nem biztosítja az EU-s LIFE alapra pályázó civil szervezetek önrészét. Ennek következményeként sokkal kevesebb a természetvédelmi tevékenység Romániában. Az ország nem hívja le és nem költi el a rendelkezésre álló EU-s alapokat. Ezeket a pénzeket visszaosztják olyan országoknak, amelyek biztosítják az önrészt.

Idén 4 281 410 lej kiadásunk volt. Ennek eloszlása a korábbi évekhez hasonlóan alakult. Az összeg több mint 70%-a természetvédelmi célú, a többi az adminisztratív és a kommunikációs költségek közt oszlik meg. Az adminisztratív költségeink megduplázódásának az oka az EOU nemzetközi konferencia szervezése volt.

2019 évi költségeink megoszlása

2019 évi bevételeink megoszlása

2019-BEN FUTOTT PÁLYÁZATAINK, SZERZŐDÉSES MUNKÁINK

1	Az Európai Bizottság LIFE programja által finanszírozott pályázatok: ▪ <u>A szalakóta védelme a Kárpát-medencében</u> (LIFE13/NAT/HU/000081)
2	Interreg Duna Transznacionális Program: ▪ <u>TRANSGREEN</u> (DTP1-187-3.1-TRANSGREEN)
3	Bears in Mind, Bernd Thies Foundation, Columbus ZOO & Aquarium, Fresno Chaffee Zoo: ▪ Medvevédelmi és kutatási projekt
4	Nagy Infrastruktúra Operatív Program (POIM) – 2014-2020: ▪ ROSCI 0210, ROSCI 0367, ROSCI 0368 és ROSCI 0369 Natura 2000-es védett területek kezelési tervei
5	Polgár-társ Alapítvány Zöldövezet program: ▪ Fehér gólya - A természetvédelmi területek nagykövete
6	Interreg V-A Románia-Magyarország RO-HU 14 program: ▪ <u>The Nature Corner – Nagyszalonta-Békéscsaba határmenti térség természeti értékeinek védelme és fejlesztése</u>
7	▪ <u>Conservation Carpathia Alapítvány:</u> Erdei madárfajok monitoringja a Dâmbovița völgyében
8	Környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti Minisztérium: ▪ A Madárvédelmi Irányelv (MI) 12. paragrafusa által előírt madármonitoring elvégzéséhez szükséges szakértői szolgáltatás, a következő pályázat keretében: „Románia biodiverzitásának megismeréséhez való hozzájárulás, a közösségi jelentőségű madárfajok országos szintű monitoringja és a (MI) 12. paragrafus által előírt jelentés révén.”

TÁMOGATÓINK

Rehabilitációs Központunkat támogatták:

[AAGES SA](#)[Big Consulting SRL](#)[GLS - General Logistics Systems Romania SRL](#)[Kék Hal SRL](#)[Maurice Ward & Co SRL](#)[MS Masini pentru fabricarea mobilei SRL](#)[Pécsi Transforest SRL](#)[Realworld Eastern Europe SRL](#)[Tractor Proiect Comert SRL](#)[Total Control SRL](#)

és további névtelenséget kérő cégek

Monitoring programjainkat támogatták:

[Adonis SRL](#)

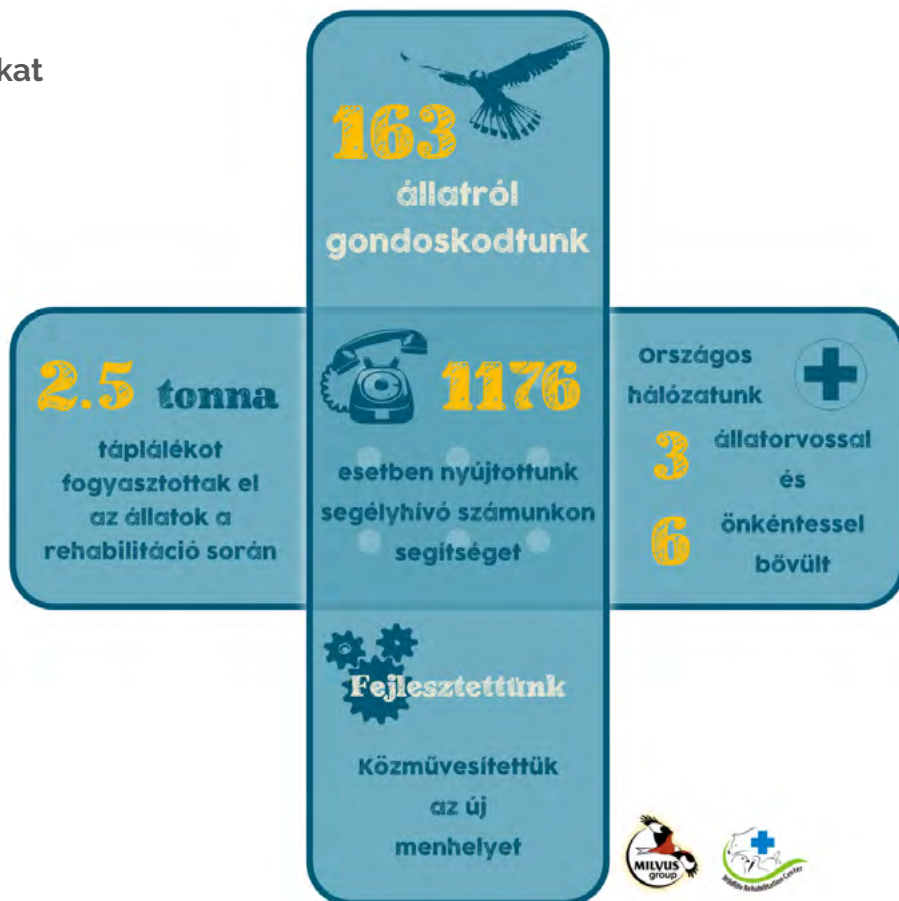
Chituc-turzási gyűrűző táborunkat támogatták:

[Kék Hal SRL](#)[Cotorogea Cornel](#)[Böndi László](#)

Középfeszültségű oszlopok szigetelését támogatták:

[Brial Nav Construct SRL](#)[Elmont Construct SRL](#)[Rewna Prest SRL](#)[Uniglass Glasswork SRL](#)

Alaptevékenységeinket támogatták:

[Cristalex 94 SRL](#)[Intercoop SRL](#)[Probrands SRL](#)

- Köszönjük szponzorainknak, hogy hozzájárultak programjainkhoz.
- Köszönetet szeretnénk mondani azoknak is, akik a [Swimathon](#) adománygyűjtő akció keretében csapatunkban úsztak vagy adományokkal segítettek a Milvus Csoportot.
- A magánszemélyeknek is köszönjük adományaikat és személyi jövedelemadójuk 2%-ának felajánlását, amellyel hozzájárultak eredményeink eléréséhez.

ÖNKÉNTESEINK HOZZÁJÁRULÁSA TEVÉKENYSÉGEINKHEZ

Idén **206** önkéntes segítette munkánkat

Legtöbben a chituc-turzási gyűrűzötáborban vettek részt (104), de monitoring és fajvédelmi programjainkban is nagyon sokan segítettek. Ezek mellett a tudatosítási és nevelési tevékenységeinkben és rehabilitációs központunkban vettek részt nagyobb számban önkéntesek.

Az alkalmazottak is jelentős önkéntes munkát végeznek, az általuk végzett önkéntes tevékenységeket nem számoltuk be a fentiek közé.

Reméljük, hogy önkénteseinknek, természeti értékeink megvédése mellett, egyesületünk nagyszaladjában való részvétel is örömet okoz.

ÖRÖMEINK ÉS BÁNATAINK

Nyert a klímakommunikációval foglalkozó nemzetközi DEAR projektünk

Másfél óra alatt sikerült beindítanom a gépemet

Egyik kiadványunkba olyan, a tűzok aktuális elterjedését mutató térkép került, amin a Jugoszlávia van

Felavattuk az új irodánk konyháját

Megkezdődött a madarakra veszélyes közép feszültségű oszlopok szigetelése

Kevés kárral túléltem két vörös kódos vihart a chituc-turzási gyűrűzőtáborban

Láttam darvakat Radnóton

Ürgés gypet találtam Szalonta környékén

Megjelent a Peer-J-ben a romániai védett területeket nagyragadozó szempontjából vizsgáló cikkünk

Kiszálltam az ágyból 2 hét betegszabadság után

Elkészítettem az ablakból látható madár megfigyelés listámat és ki is töltöttem

Sikerült megmentenünk és hazaküldenünk egy legyengült bolgár barátkeselyűt

Meglepett, hogy a lekencei Natura 2000 területen ennyi különleges növényfajt találtam

Sikeresen túl vagyunk egy több száz fős madarász konferencia társszervezésen

Elküldtem életem első projektjelentését

Tanulok fára mászni kötélén és sikerült felmennem egy békászó sas fészekhez

Medve barlangokat kutató munkánkból elkészült a kézirat és leadtuk a Journal of Mammalogy folyóirathoz

Sikerült összeraknunk egy nap alatt 6 irodai asztalt és 2 polcot

Végre van HR-esünk, aki ellenőrzi, hogy dolgozunk-e

8 hónapos várakozás után végre aláírta a minisztérium egy szerződésünket

Több tevékenységem van, mint amennyire van időm

A Milvus Csoport legnagyobb értékei az alkalmazottak és az önkéntesek, mert hittel dolgoznak a természetvédelemért. Köszönjük mindannyiuknak!

Milvus Csoport Egyesület

Cím: B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 121,

540445, Marosvásárhely

Levelező cím: 540600 Tîrgu Mureş OP1 CP40

Bank: ING BANK RO12INGB0000999901703336

Tel/Fax: +40 265 264726

E-mail: office@milvus.ro

Web: www.milvus.ro

kövessen
bennünket

Milvus Group

